

سالشمار

زندگی هوسرل^۱

Erwin Heitsch

مصطفی امیری

۱۸۵۸ - ۸ آوریل: ادmond هوسرل در پروسینتس مارن (نام کنونی اش پروستیویوف در موراویا) به دنیا می‌آید.
 ۱۸۷۶ - ۳۰ ژوئن: دیپلم دبیرستان خود را از کی.کی. گومنازیوم در اولموتس (اولوموتوس) اخذ می‌کند.
 ۱۸۷۶-۱۸۷۸: در دانشگاه لایپزیک رشته اخترشناسی می‌خواند و دروس ریاضیات، فیزیک، و فلسفه را نیز می‌گذراند.

۱۸۷۸-۱۸۸۱: در دانشگاه برلین ریاضیات (و قدری فلسفه) می‌خواند.
 ۱۸۸۱-۱۸۸۲: رشته ریاضی را به مدت دو ترم در دانشگاه وین ادامه می‌دهد.
 ۱۸۸۲ - ۸ اکتبر: رساله‌اش با نام نظراتی در باب نظریه محاسبه متغیرها به تصویب می‌رسد.
 ۱۸۸۳ - ۲۳ ژانویه: مدرک دکترای خود را در رشته ریاضیات اخذ می‌کند، و برای مدت کوتاهی به منظور مطالعه بیشتر ریاضیات به برلین بازمی‌گردد.

۱۸۸۳-۱۸۸۴: داوطلبانه به خدمت سربازی می‌رود و به مدت یک سال در هنگ دوم توپخانه صحرائی در اولموتس و سپس در غذاخوری سربازان مستقر در وین خدمت می‌کند.
 ۱۸۸۴ - ۲۴ آوریل: پدرش آدولف فوت می‌کند.

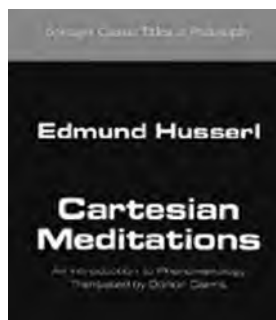
۱۸۸۴-۱۸۸۶: نزد فرانتس برنتانو در دانشگاه وین فلسفه می‌خواند.
 ۱۸۸۶ - ۲۶ آوریل: در کلیسای اونجلیکال وین با نام ادmond گوستاو البرشت هوسرل غسل تعمید می‌یابد.
 ۱۸۸۶-۱۸۸۷: با راهنمایی کارل اشتومپ در دانشگاه هاله بر روی رساله استادی‌اش کار می‌کند.
 ۱۸۸۷: انتشار «درباره مفهوم عدد». ۱ ژوئیه: از رساله استادی‌اش («درباره مفهوم عدد») دفاع می‌کند. ۶ اوت: با مالوین اشتاین اشنایدر در کلیسای اونجلیکال وین پیمان زناشویی می‌بندد. اکتبر: در مقام استادیار بدون حقوق ثابت در دانشگاه هاله شروع به تدریس می‌کند (تا سال ۱۹۰۱). ۲۴ اکتبر: سخنرانی آغاز استادی‌اش را با نام «اهداف و رسالت‌های مابعدالطبیعه» ایراد می‌کند.

۱۸۹۱: نقدی بر درس گفتارهایی در باب منطق جبر اثر ارنست شرودر می‌نویسد که در *Göttingische gelehrte Anzeigen* به چاپ می‌رسد. انتشار (فلسفه حساب).

۱۸۹۲: از طرف دانشکده فلسفه برای مقام دانشیاری نامزد می‌شود، ولی او را انتخاب نمی‌کنند. ۲۹ آوریل: دخترش الیزابت به دنیا می‌آید.

۱۸۹۳: نقدی بر کتاب آ. فوکت («منطق مقدماتی آ. فوکت، و نظرات من درباره منطق محاسبات منطقی») و پاسخ به جوابیه آقای فوکت («درباره محاسبه منطق محتویات: جوابیه‌ای به مقاله آقای هوسرل») در فصلنامه فلسفه آکادمیک. ۲۲ دسامبر: پسرش گرهارت به دنیا آمد.

۱۸۹۴: چاپ مقاله «مطالعات روانشناختی در باب منطق مقدماتی. الف) در باب تمایز انتزاعی و عینی؛ ب) شهودات و بازنمایی‌ها» در ماهنامه فلسفه.

۱۸۹۵ - ۱۸ اکتبر: پسرش ولفگانگ به دنیا می‌آید.

۱۸۹۶: نقدهای مهم ولی چاپ نشده بر اثر کاریمیر تفاردوفسکی با نام در باب نظریه محتوا و متعلق تصورات و اثر هانس کورنلیوس با نام جستاری در باب نظریه احکام اصالت وجودی می‌نویسد.

۱۸۹۷: چاپ «گزارشی در باب آثار آلمانی زبان در حوزه منطق از سال ۱۸۹۴» در *Archiv für systematische Philosophie*

۱۹۰۰: انتشار پژوهش‌های منطقی: مقدمه‌ای بر منطق محض. ایراد سخنرانی با نام «در باب بنیاد روانشناختی منطق» در انجمن فلسفی هاله. برای دومین بار از طرف دانشکده فلسفه در دانشگاه هاله برای مقام دانشیاری نامزد می‌شود.

۱۹۰۱: انتشار پژوهش‌های منطقی: بخش دوم: پژوهش‌هایی در باب پدیدارشناسی و نظریه معرفت. اولین ملاقات با مکس شلر. ترفیح به مقام دانشیاری در دانشگاه گوتینگن.

۱۹۰۲: اولین ملاقات با یوهانس دوپرت؛ این ملاقات منجر به تماس هوسرل و دانشجویان تئودور لیپس در مونیخ شد که نهایتاً به ایجاد حلقه مونیخ انجامید.

۱۹۰۳-۱۹۰۴: انتشار گزارشی درباره آثار آلمانی زبان در حوزه منطق از سال‌های ۱۸۹۵-۱۸۹۹ در پنج قسمت در *Archiv für systematische Philosophie*

۱۹۰۴: لیپس و دانشجویانش را در مونیخ ملاقات می‌کند.

۱۹۰۵: ویلهلم دیلتای را در برلین ملاقات می‌کند. دانشکده فلسفه گوتینگن با نامزدی او برای مقام استاد تمامی مخالفت می‌کند. خبر می‌رسد که نام او در فهرست دانشجویان احتمالی هرمان فون ایننگاس در دانشکده فلسفه برسلو است. ۲۸ ژوئیه: دانشکده فلسفه دانشگاه هاله او را نامزد جانشینی آلوئوس ریل می‌کند.

۱۹۰۶-۲۸ ژوئیه: شاه ویلهلم پروس او را به مقام استاد تمامی دانشگاه گوتینگن منصوب می‌کند.

۱۹۰۷: به ملاقات برتانو در فلورانس می‌رود. تأسیس انجمن فلسفی گوتینگن توسط تئودور کونراد. ماریس و اوریل: ایراد پنج سخنرانی با نام ایده پدیدارشناسی.

۱۹۰۹: با پُل تروپ ملاقات می‌کند.

۱۹۱۰ - ۲۵ ژانویه: موافقت می‌کند که در مقام ویراستار نشریه لوگوس با هاینریش ریکرت همکاری کند. انتشار نقد هوسرل بر *Untersuchungen zur Grundlegung der allgemeine Grammatik und Sprach philosophie* در *Deutsche Literaturzeitung*.

۱۹۱۱: انتشار «فلسفه در حکم علم متقن» در نشریه لوگوس. مکاتبه با دیلتای درباره مقاله لوگوس.

۱۹۱۲: با همکاری موریتس گایگر، الکساندر پفاندر، آدولف رایناخ، و مکس شلر سالنامه فلسفه و پژوهش‌های پدیدارشناختی را منتشر می‌سازد.

۱۹۱۳: انتشار ایده‌هایی در جهت پدیدارشناسی محض و فلسفه پدیدارشناختی، کتاب اول: درآمدی کلی بر پدیدارشناسی در سالنامه فلسفه و پژوهش‌های پدیدارشناختی. انتشار ویراست دوم بخش اول پژوهش‌های منطقی. ملاقات با کارل یاسپرس.

۱۹۱۵: دانشکده فلسفه دانشگاه فرایبورگ او را برای جانشینی ریکرت توصیه می‌کند. ۲۰ فوریه: پسر کوچکش ولفگانگ شدیداً مجروح و به یک بیمارستان نظامی در بلژیک منتقل می‌شود. ۱۷ مارس: هوسرل برای ملاقات ولفگانگ به بیمارستان نظامی می‌رود.

۱۹۱۶: شلر برای ملاقاتش به فرایبورگ می‌آید. ۵ ژانویه: وزرات فرهنگ و آموزش کرسی خالی ریکرت را به هوسرل می‌دهد. ۸ مارس: پسرش ولفگانگ در جبهه وردون کشته می‌شود. ۱ آوریل: هوسرل به فرایبورگ نقل مکان می‌کند. اکتبر: ادیت اشتاین دستیار هوسرل می‌شود (تا سال ۱۹۱۸).

۱۹۱۷ آوریل: به ملاقات پسر مجروحش گرهارت در بیمارستان اسپایر می‌رود. ۳ مه: خطابه آغاز استاد

تمامی‌اش را با عنوان «پدیدارشناسی محض: حوزه تحقیق و روش آن» ایراد می‌کند. **ژوئیه:** مادرش جولی فوت می‌کند. **۸-۱۷ نوامبر:** سه سخنرانی درباره ایده‌آل انسانی یوهان گوتلیب فیشته برای سربازان در فرایبورگ ایراد می‌کند. **۶ دسامبر:** یادنامه‌ای به مناسبت مرگ رایناخ در *Frankfurter Zeitung* منتشر می‌کند.

۱۹۱۸: انتشار یادنامه مرگ رایناخ در *Kant-Studien*. تاسیس انجمن پدیدارشناسی فرایبورگ. **۱۴-**

۱۶ ژانویه: تکرار سخنرانی‌های درباره ایده‌آل انسانی فیشته برای اعضای دانشکده فلسفه و تکرار مجدد آنها در **۶-۹ نوامبر**.

۱۹۱۹: انتشار «خاطراتی از فرانتس برنتانو». سخنرانی‌هایی در باب تاریخ فلسفه مدرن از رنه دکارت تا ایمانوئل کانت برای سربازان در فرایبورگ. ایراد سخنرانی با نام «رابطه طبیعت و روح» برای انجمن فرهنگی فرایبورگ. **۲۳ آوریل:** رییس دانشکده می‌شود. **۴ اوت:** اعطای دکترای افتخاری از سوی دانشگاه بُن به هوسرل. **۱۹۲۰:** آرنولد متسگر دستیار خصوصی هوسرل می‌شود (تا سال ۱۹۲۴). انتشار ویراست دوم بخش دوم پژوهش‌های منطقی. **۱۵ آوریل:** دوره ریاست دانشکده به پایان می‌رسد.

۱۹۲۲: با جی. ئی. مور ملاقات می‌کند و در جلسه برخی از اعضای انجمن ارسطویی شرکت می‌کند. **۶-۱۲ ژوئن:** چهار سخنرانی عمومی در دانشگاه کالج لندن درباره «روش پدیدارشناختی و فلسفه پدیدارشناسی» ایراد کرد. **۸ اوت:** تی. آکیتا، نماینده نشریه ژاپنی *Kaizo* (کایزو) از هوسرل درخواست می‌کند تا مقاله‌ای برای چاپ به آنها بدهد، و هوسرل نیز مقاله «بازسازی، مسائل و روش‌ها» برایشان ارسال می‌کند. **۱۱ دسامبر:** عضو مکاتبه‌ای انجمن ارسطویی می‌شود. **۲۲ دسامبر:** دخترش الیزابت با جیکوب روزنبرگ ازدواج می‌کند.

۱۹۲۳: انتشار مقاله «بازسازی، مسائل و روش‌ها» در نشریه کایزو. کرسی ارنست ترولچ در دانشکده فلسفه دانشگاه برلین به او پیشنهاد می‌شود، ولی او در فرایبورگ می‌ماند. نسخه دستنویس پژوهش‌های منطقی را به مناسبت انتصاب مارتین هایدگر در دانشکده فلسفه ماربورگ به او اهدا می‌کند. لودویگ لندگر به دستیار شخصی هوسرل می‌شود (تا سال ۱۹۳۰). **ژانویه:** هوسرل چهار مقاله دیگر نیز برای نشریه کایزو می‌فرستد. **اوت:** انتشار «ایده یک فرهنگ فلسفی. مبدا اولیه

آن در فلسفه یونان» در مجله ژاپنی-آلمانی علم و تکنیک. **۸ سپتامبر:** برای شرکت در مراسم عروسی پسرش گرهارت به گوتینگن سفر می‌کند.

۱۹۲۴: انتشار دو مقاله دیگر در نشریه کایزو: «روش تحقیق ماهوی» و «بازسازی در حکم مسئله‌ای اخلاقی برای فرد». دوریون کترنز برای اولین بار به دیدار او می‌آید. **۱ مه:** ایراد سخنرانی «کانت و ایده فلسفه استعلایی» در دانشگاه فرایبورگ به مناسبت دویستمین سالگرد ولادت کانت. **ژوئن:** انتشار سخنرانی هوسرل درباره کانت.

۱۹۲۵: انتشار مقاله «درباره گفته‌های گواتاما بودا».

۱۹۲۶: به نمایندگی از طرف آلمان در کمیته بین‌المللی کنگره بین‌المللی فلسفه هاروارد انتخاب می‌شود. **۸ آوریل:** جشن ۶۷ سالگی تولدش را در تودناوبرگ برگزار می‌کند و هایدگر در این جشن کتاب هستی و زمان خود را به او تقدیم می‌کند: «تقدیم به ادموند هوسرل به پاس دوستی و به نشانه تحسین».

۱۹۲۷: انتشار «پدیدارشناسی و رودولف اوپکن». **اکتبر:** هایدگر در فرایبورگ به ملاقات هوسرل می‌رود تا درباره مقاله‌ای برای دائرةالمعارف بریتانیکا با او صحبت کند.

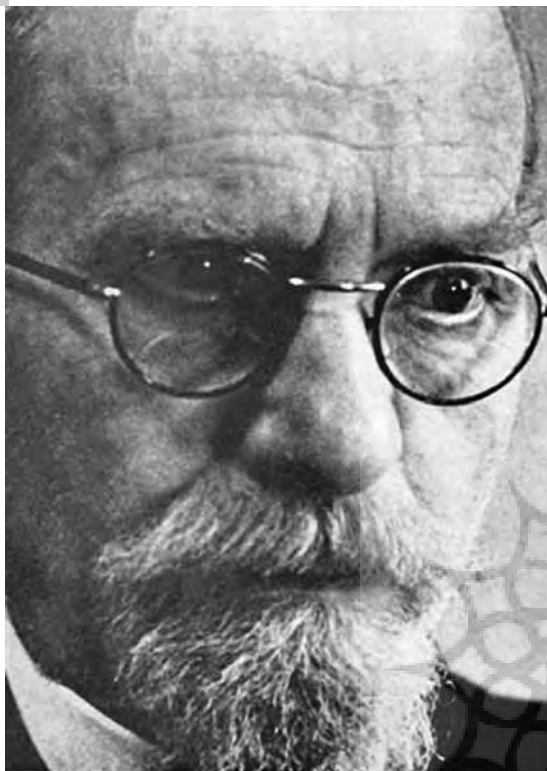
۱۹۲۷-۱۹۲۸: کار بر روی مقاله دائرةالمعارف بریتانیکارا با هایدگر ادامه می‌دهد. هایدگر درس گفتارهایی در باب پدیدارشناسی آگاهی درونی از زمان را در کتابی که عمدتاً به همت ادیت اشتاین تهیه شده بود به چاپ می‌رساند. برای شرکت در مراسم هشتادمین سال تولد اشتومف به برلین سفر می‌کند. **۸ فوریه:** دانشکده فلسفه فرایبورگ هایدگر را به عنوان جانشین هوسرل انتخاب می‌کند. **۳۱ مارس:** از وظایف رسمی دانشگاهی‌اش بازنشسته می‌شود ولی همچنان به تدریس ادامه می‌دهد. **۲۲-۲۹ آوریل:** دو سخنرانی عمومی ایراد می‌کند و در بحث «پدیدارشناسی و روانشناسی، پدیدارشناسی استعلایی» در آمستردام شرکت می‌کند. **۳۰ آوریل:** ایراد سخنرانی درباره روانشناسی پدیدارشناختی در گوتینگن. **۸ مه:** ایراد سخنرانی «روانشناسی پدیدارشناختی» برای جمع کثیری از اعضای هیئت

علمی و دانشجویان در فرایبورگ. **اوت:** اوینگن فینک دستیار خصوصی هوسرل می‌شود، هر چند لندگر به تا سال ۱۹۳۰ حقوقش را دریافت می‌کند.

۱۹۲۹: ۲۳-۲۵ فوریه: ایراد «سخنرانی‌های پاریس»؛ این سخنرانی‌ها مبنای کتاب تأملات دکارتی را تشکیل می‌دهد. **۸ آوریل:** دانشکده فلسفه دانشگاه گوتینگن مراسمی به مناسبت هفتادمین سالگرد تولدش برپا می‌کند که طی آن آرنولد ریکرت تندیس از هوسرل، و هایدگر یک *Festschrift* به او اهدا می‌کنند. **ژوئیه:** چاپ (منطق صوری و استعلایی) در سالنامه فلسفه و پژوهش‌های پدیدارشناختی.

۱۹۳۰: انتشار مؤخره‌ای بر ایده‌هایی در جهت پدیدارشناسی محض و فلسفه پدیدارشناسی در سالنامه فلسفه و پژوهش‌های فلسفی.

۱۹۳۱: انتشار تأملات دکارتی. **ژوئن:** ایراد سخنرانی «پدیدارشناسی و انسان‌شناسی» برای انجمن کانت در فرانکفورت، برلین (برای جمعیتی بالغ بر ۱۶۰۰ نفر) و در هاله.

۱۹۳۱-۱۹۳۲: بحث‌های متعدد با دوریون کترنز، و اوینگن فینک، که در کتاب گفتگوهای با هوسرل و فینک به چاپ رسیده است.

۱۹۳۳: ۶ آوریل: به موجب حکم شماره ۷۶۴۲۱ وزارت فرهنگ از دانشگاه فرایبورگ معلق می‌شود. **۸ آوریل:** آکادمی پاریس به مناسبت صدمین سال تأسیسش مدال افتخار به هوسرل اهدا می‌کند. **۱۴ آوریل:** از هرگونه فعالیت دانشگاهی منع می‌شود. **۲۸ آوریل:** به موجب حکم شماره ۸۵۰۰۱ وزارت فرهنگ اجازه تدریس در دانشگاه را می‌یابد. **۲۰ ژوئیه:** وزارت فرهنگ در کارلسروهه رسماً حکم تعلیق هوسرل را لغو می‌کند. **سپتامبر:** هوسرل از عضویت در آکادمی آلمان استعفا می‌دهد. **۱۰ نوامبر:** پیشنهاد احراز کرسی فلسفه در دانشگاه کالیفرنیا جنوبی را رد می‌کند. **۱۹۳۴:** پیشنهادی برای ارایه مقاله درباره رسالت فلسفه به کنگره پراگ دریافت می‌کند، ولی به دلیل اینکه نسخه چاپی مقاله اشتباهات زیادی دارد از بیان پاتوکا می‌خواهد که آن را عودت دهد.

۱۹۳۵: مذاکره با حلقه فلسفی پراگ و موسسه ماساریک درباره امکان انتقال

دستنویس‌های چاپ‌نشده هوسرل به پراگ. لندگر به فرایبورگ می‌آید تا فهرستی از دستنویس‌ها تهیه کند. **مه:** عضو افتخاری حلقه فلسفی پراگ می‌شود. **۷ مه:** ایراد سخنرانی در وین با نام «فلسفه در بحران انسانیت اروپایی». **۱۰ مه:** متن سخنرانی توزیع می‌شود. **۱۶ سپتامبر:** به دلایل سیاسی از ایراد این سخنرانی در *-Volksbildung* *shaus Urania* پراگ خودداری می‌کند. **۱۲-۱۸ نوامبر:** ایراد سخنرانی در پراگ برای انجمن برنتانو، و

سمیناری که امیل اوتیتس برگزار کرده بود، و همچنین برای انجمن فلسفه و انجمن زبان‌شناسی. **۱۴-۱۵ نوامبر:** ایراد سخنرانی با عنوان «بحران روانشناسی و علوم اروپایی» برای حلقه فلسفی پراگ و دانشکده فلسفه و انجمن کانت در پراگ.

۱۹۳۶: ۱۵ ژانویه: خارج شدن نام او از فهرست استادان دانشگاه فرایبورگ. **۲۵ ژانویه:** وزارت علوم، آموزش و پرورش ملی رایش هوسرل را مجبور می‌کند تا از عضویت در سازمان فلسفی آرتور لیبرت در بلگراد دست بکشد. **۱۵ ژوئیه:** «عضو مکاتبه‌ای» آکادمی بریتانیا می‌شود. **۱۵ دسامبر:** آخرین تصحیحاتی را که بر روی بحران انجام داده است برای لیبرت که قول داده بود آن را در نشریه فلسفه (بلگراد) چاپ کند، می‌فرستد.

۱۹۳۷: وزارت رایش به هوسرل اجازه شرکت در نهمین کنگره بین‌المللی فلسفه در پاریس را نمی‌دهد.

۱۹۳۸: آوریل: در سن ۷۹ سالگی چشم از جهان فرو می‌بندد.

پی‌نوشت

۱. برگرفته از کتاب فرهنگ تاریخی فلسفه هوسرل، نوشته جان جی. دروموند، انتشارات اسکرکرو، ۲۰۰۷.

